

Н.А. Аляксейчык, І.Р. Размысловіч.

**МАШЫНЫ
і ПРЫЛАДЫ
ДЛЯ
МЕХАНІЗАЦЫІ
ВЫРОШЧВАННЯ
БУЛЬБЫ
і ГАРОДНІННЫХ
КУЛЬТУР**

Мінск 1958

Н. А. АЛЯКСЕЙЧЫК,
І. Р. РАЗМЫСЛОВІЧ

МАШЫНЫ І ПРЫЛАДЫ
ДЛЯ МЕХАΝІЗАЦЫ
ВЫРОШЧВАННЯ БУЛЬБЫ
І ГАРОДНІННЫХ
КУЛЬТУР

У В О Д З І Н Ї

Бульба мае вялікае народнагаспадарчае значэнне. Яна шырока скарыстоўваецца для харчавання, у корм жывёле і як тэхнічная сыравіна. У Беларускай ССР бульба з'яўляецца адной з важнейшых сельскагаспадарчых культур, вырошчваннем якой займаюцца ўсе калгасы і саўгасы.

Ужываючы правільную агратэхніку і ўкараняючы комплексную механізацыю вырошчвання бульбы, многія калгасы атрымліваюць высокія ўраджаі і вялікія грашовыя даходы ад гэтай культуры.

Важнае значэнне маюць таксама гароднінныя культуры, пасяўныя плошчы пад якімі з кожным годам павялічваюцца. Калгасы, якія размешчаны вакол гарадоў і прамысловых цэнтраў, атрымліваюць ад продажу гародніны высокія грашовыя даходы.

Асабліва ўвага ўдзяляецца вытворчасці бульбы і гародніны ў шостаі пяцігодцы. Дырэктывамі ХХ з'езда КПСС прадугледжана павялічыць за пяцігоддзе валавую прадукцыю бульбы на 185% і гародніны на 218%; вытворчасць бульбы ў нашай рэспубліцы павінна ўзрасці ў 1,7 раза. Для забеспячэння растучых патрэб гарадскога насельніцтва ў малочных прадуктах і гародніне вакол буйных гарадоў і прамысловых цэнтраў ствараюцца малочна-гароднінныя зоны.

Распрацаванымі мерапрыемствамі па павелічэнню вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі на 100 гектараў зямельных угоддзяў намечана павялічыць у калгасах і саўгасах пасяўныя плошчы бульбы ў цэлым па рэспубліцы да 11,5% ад усёй плошчы пасеваў, а ў раёнах бульба-малочна-свінагадоўчай зоны да 13 працэнтаў. Ураджайнасць бульбы павінна ўзрасці ў сярэднім да 152 цэнтнераў з гектара.

Вялікае значэнне ў павелічэнні валавых збораў бульбы і гародніны мае ўкараненне комплекснай механізацыі вырошчвання і ўборкі гэтых культур. Шматлікія прыклады з вопыту перадавых гаспадарак паказваюць, што механізацыя асноўных відаў работ па вырошчванні бульбы і гародніны значна павышае іх ураджай-

насць, змяшчае затраты працы ў 3—4 разы, што ў сваю чаргу зніжае сабекошт атрымліваемай прадукцыі.

Самыя спрыяльныя ўмовы для ўкаранення комплекснай механізацыі вырошчвання бульбы і гароднінных культур ствараюцца пры сяўбе і пасадках іх квадратна-гнездавым спосабам. Гэты спосаб стварае ўмовы для шырокага выкарыстання на міжрадковай апрацоўцы і ўборцы бульбы і гародніны высокапрадукцыйных трактарных культыватараў і ўборачных машын.

У апошнія гады наша прамысловасць стала выпускаць вялікую колькасць машын і прылад для механізацыі прапашных работ. Сельская гаспадарка нашай рэспублікі аснасілася новымі прапашнымі трактарамі з наборам павясных і прычальных машын і прылад. З 1956 года ў рэспубліку завозяцца новыя калёсныя трактары ДТ-24 і самаходныя шасі ДСШ-14.

Высокапрадукцыйнае выкарыстанне найўняй тэхнікі дазволіць значна павялічыць узровень механізацыі вырошчвання бульбы і гароднінных культур і павысіць іх ураджайнасць.

У кнізе, якая прапануецца чытачу, каротка выкладаюцца асноўныя віды работ у бульбаводстве і гародніцтве, агра-тэхнічныя патрабаванні да машын і прылад для вырошчвання бульбы і гароднінных культур; даецца кароткае апісанне гэтых машын і прылад; выкладаюцца метады арганізацыі работ і тэхнічных доглядаў трактарных агрэгатаў.

Раздзелы I—VI напісаны кандыдатам тэхнічных навук Н. А. Аляксейчыкам, раздзелы VII і VIII — кандыдатам тэхнічных навук І. Р. Размысловічам.

З М Е С Т

Уводзіны	3
Раздзел I. Падрыхтоўка глебы і ўнясенне ўгнаенняў	5
Апрацоўка глебы	—
Пагрузка, вывозка і ўнясенне ў глебу ўгнаенняў	12
Механізмы для пагрузки ўгнаенняў	13
Машыны для ўнясення арганічных і мінеральных угнаенняў у глебу	16
Станкі для вырабу торфаперагнойных гаршчочкаў	29
Раздзел II. Мехаізацыя пасадкі бульбы	34
Бульбасаджалка СКГ-4	36
Падрыхтоўка СКГ-4 да работы	46
Арганізацыя работы пры пасадцы бульбы машынай СКГ-4	49
Правілы тэхнікі бяспекі	61
Шасцірадная квадратна-гнёздавая бульбасаджалка СКГ-6К	—
Чатырохрадная бульбасаджалка СКН-4	63
Квадратна-гнёздавая пасадка бульбы пад трактарныя і конныя прылады	66
Пасадка бульбы пад трактарныя культыватары	—
Пасадка бульбы квадратна-гнёздавым спосабам пад плуг	68
Раздзел III. Мехаізацыя сяўбы і пасадкі гароднінных культур	70
Машыны для сяўбы гароднінных культур	71
Трактарная зерне-гароднінная сеялка СОД-24	72
Навясная гароднінная сеялка СОН-2,8	77
Конная зерне-гароднінная сеялка СОД-10	80
Конная градавая сеялка СКГ-5	81
Падрыхтоўка сеялкі да работы і рэгуліроўка рабочых органаў	84
Тэхнічны догляд сеялак	88
Расадапасадачная машына СРН-4	—
Працэс работы расадапасадачнай машыны СРН-4	93
Раздзел IV. Мехаізацыя міжрадкавай апрацоўкі бульбы і гародніны	95
Трактарныя культыватары-акучнікі	97
Рабочыя органы трактарных культыватараў-акучнікаў	—
Прычаныя трактарныя культыватары	101
Навясныя культыватары-акучнікі	105
Конныя культыватары і акучнікі	113
Бароны	117
Ручныя прылады для догляду пралашных культур	119
Падрыхтоўка культыватараў і ўстаноўка рабочых органаў	120
Гідраўлічныя пад'ёмнікі для кіравання навяснымі культыватарамі	124
Арганізацыя работы па догляду пасеваў бульбы і гародніны	128
Догляд культыватараў-акучнікаў	129
Раздзел V. Мехаізацыя палівання гароднінных культур	131
Раздзел VI. Машыны і апараты для барацьбы з хваробамі і шкоднікамі бульбы і гародніны	138
Апырквальнікі	139

Апыляльнікі	149
Арганізацыя работы пры апыркванні і апыльванні	157
Падрыхтоўка да работы апырквальнікаў і апыляльнікаў	159
Правілы тэхнікі бяспекі	160
Фумігатары і інжэктары	161
Раздзел VII. Машыны і прылады для ўборкі бульбы	165
Аб сістэме машын для ўборкі бульбы	—
Асноўныя патрабаванні да бульбаўборачных машын	167
Фізіка-механічныя ўласцівасці бульбы	168
Працэс работы бульбаўборачных машын і іх асноўныя рабочыя органы	169
Бульбаўборачны камбайн КОК-2	175
Бульбаўборачны камбайн ККР-2	186
Падрыхтоўка да работы, эксплуатацыя і тэхнічны догляд ККР-2	204
Бульбаўборачная машына ТЭК-2	215
Бульбакапалка КТП-2	220
Падрыхтоўка бульбакапалкі КТП-2 да работы	224
Навясная бульбакапалка КТН-2	225
Бульбакапалка В-9	227
Бульбасартыроўкі	228
Бульбасартыроўка КСР-10	230
Бульбасартыроўка КСП-10	232
Ручная бульбасартыроўка калгасніка А. М. Бразкала	233
Раздзел VIII. Машыны і прылады для ўборкі гароднінных культур	235
Асаблівасці ўборкі гароднінных культур, якія паспяваюць неадначасова	—
Уборка корацплодаў	238
Трохрадны навясны буракапад'ёмнік ЗНС	239
Двухрадны навясны буракапад'ёмнік СНХ-2	242
Буракапад'ёмнік СШ-3	243
Буракаўборачны камбайн СКЕМ-3	244
Эксплуатацыя буракаўборачнага камбайна СКЕМ-3	257
Арганізацыя работ пры ўборцы буракоў камбайнам СКЕМ-3	260
Буракапагрузчык СНТ-2,1	262
Цыбулепад'ёмнік ЛШ-1,2	263
Прыстасаванне для ўборкі цыбулі	264
Платформа ПН-0,6	—
Уборка капусты	265
Капустаўборачная машына ПКН-1	267
Працэс работы машыны	272

Рэдактар *Г. Бутылін*

Тэхнічны рэдактар *Н. Сцяпанавя*

Карэктары *Н. Сачкова, Е. Сляпцова*

АТ 05061. Папд. да друку 20 ІІ 1958 г. Тыраж 5000 экз. Фармат 60×92/16.
 Фіз. і ўм. друк. арк. 17,25. Уч.-выд. арк. 19,2. Зан. 611. Цана 5 руб. 80 кап.

Друкарня імя Сталіна, Мінск, праспект імя Сталіна, 105.